

انگل ھائی خارجی طيور

تالیف

مهدی دهقانپور

مهدی بابائی

سرشناسه: دهقانپور، مهدی، ۱۳۶۲ -
 عنوان و نام پدیدآور: انگل‌های خارجی طیور/ تألیف مهدی دهقانپور، مهدی بابایی.
 مشخصات نشر: تهران: آوای فهیم، ۱۳۹۳.
 مشخصات ظاهری: ۷۴ص. : مصور، جدول، نمودار.
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۸۱۰-۱۸-۸
 وضعیت فهرست نویسی: فیا
 موضوع: انگل‌شناسی دامی
 موضوع: مرغ و خروس‌ها — انگل‌ها
 موضوع: پرندگان — انگل‌ها
 شناه افزوده: بابایی، مهدی، ۱۳۶۳ -
 رده بندی: شنگره: ۱۳۹۳ ۸۱۰/۱۳۵۹ SF
 رده بندی دیویی: ۶۳۶/۰۸۹۶۹۶
 شماره کتابشناختی: ۳۵۸۳۸۷۳

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۸۱۰-۱۸-۸

تهران: خیابان توحید، خیابان فرصت شیرازی، بعد از تقاطع دکتر قریب، پلاک ۸۳، واحد ۱۰A
 تلفن: ۶۶۵۹۴۸۸۴ - ۰۹۱۲۱۸۱۰۴

انگل‌های خارجی طیور

گردآوری و تدوین: مهدی دهقانپور، مهدی بابایی

© حق چاپ: ۱۳۹۳، انتشارات آوای فهیم

نوبت چاپ: اول

مدیر تولید: محمد برخورداری

صفحه آرای: علیرضا مالکی

ناظر فنی چاپ: جواد فینی

شمارگان: ۱۱۰۰ جلد

بها: ۷۰۰۰۰ ریال

همه حقوق محفوظ است. هرگونه نسخه برداری، اعم از زیراکس و بازنویسی، ذخیره کامپیوتری، اقتباس کلی و جزئی (به جزء اقتباس جزئی در نقد و بررسی، و اقتباس در گیومه در مستند نویسی و مانند آنها) بدون مجوز کتبی از ناشر ممنوع و از طریق مراجع قانونی قابل پیگیری است.

فهرست

۷	 مقدمه
۹	 بندپایان
۱۱	 حشرات
۱۵	 طبقه بندی حشرات
۱۷	 رشد حشرات
۱۸	 آکارینا
۱۹	 شپش‌ها
۲۵	 ساس‌ها
۲۹	 کک‌ها
۳۲	 سوسک‌ها
۳۵	 مگس‌های حقیقی
۳۶	 پشه‌ها
۳۹	 مگس‌ها
۴۲	 مایت‌ها
۴۸	 کنه‌ها
۵۶	 مدیریت پاکسازی و ضد عفونی کردن مرغداری‌ها و سالن‌های پرورش
۶۰	 ضد عفونی کردن
۶۱	 جمع‌آوری، شناسایی و تشخیص آلودگی‌های انگل‌های خارجی
۶۳	 روش‌های کنترل و مبارزه
۶۷	 مقاومت انگل‌ها
۶۸	 داروهای ضد انگل‌های خارجی
۷۳	 منابع

مقدمه

به طور کلی به هر موجه زنده که روی بدن موجود دیگر زندگی می کند و باعث ضایعاتی در بدن موجود شود، انگل گفته می شود. انگل های خارجی در تمامی گونه های دامی وجود داشته و خسارات فراوانی به دام ها وارد می کنند. این سیستم ها به ۳ طریق به واحدهای دامپروی وارد می شود:

- (۱) کاهش بازدهی دام به علت ایجاد بیماری بومی، کم خونی، لاغری و کاهش رشد دام
- (۲) انتقال عوامل بیماریزا

(۳) ایجاد خسارت به پوست و چرم و فرآورده های دامی و کاهش تولید شیر

یکی از مشکلات عمده در پرورش طیور بومی که سبب بروز خساراتی نیز می شود، مسئله آلودگی به انگل های خارجی است. ماکیان بومی از منابع مهم تغذیه ای در کشور به شمار می آیند. با توجه به جمعیت بالای روستائینان در ایران و اینکه به صورت سنتی اقدامات نگهداری و پرورش ماکیان می نمایند و حتی برخی از افراد شهرنشین نیز مبادرت به این کار دارند، لذا شناسایی عوامل بیماری زا در این دسته از طیور مهم بوده و به مبارزه و پیشگیری از بیماری های آنها کمک می کند. انگل های خارجی طیور، بندپایانی هستند که روی یا داخل پوست، پر طیور و همچنین داخل کود طیور، لاشه های مرده و باقیمانده اعضا نمودار و درون درز و شکاف های ساختمان مرغداری و... زندگی می کنند و در نتیجه باعث ایجاد مشکلات بهداشتی می شوند. بیشتر گونه های انگل های خارجی پرندگان با کاهش تولید در صنعت طیور رابطه دارند. نوع پرورش طیور روی میزان آلودگی به انگل های خارجی تأثیر می گذارد. در پرورش، صنعتی میزان آلودگی به انگل های خارجی بسیار کم می باشد. آفاتی که روزی در گله های طیور رایج بوده اند امروزه به ندرت در وسایل و امکانات مدرن مرغداری ها دیده می شوند، آفاتی از قبیل شپش ها در مرغداری های پیشرفته نسبت به گذشته کمتر شده اند زیرا پرندگان را از سنین پایین تر در فارم های مجزا نگه می دارند.

باید توجه داشت که با افزایش تولید طیور، گسترش آفات نیز بیشتر می شود. برای همین باید عملکرد مدیریتی تقویت شود. مایت ماکیان شمالی که می تواند خارج از بدن میزبان برای مدتی زمان زیادی زندگی کند ممکن است از روی سطوح تخم ها، تجهیزات و پوشش کارکنان و همچنین از طریق پرندگان وحشی و جوندگان به خوبی منتقل شوند، از این رو مایت ها می توانند بعنوان مشکل اساسی باقی بمانند. در سیستم پرورش سنتی آلودگی به انگل های خارجی بیشتر دیده می شود. تمام مگس هایی که روی مدفوع دام ها زندگی می کنند، اگر شرایط مناسب برای پرورش حشرات مهیا باشد مشکلات زیادی در مرغداری ها ایجاد می کنند. مگس های خانگی روی پرندگان تأثیر نمی گذارند و فقط تأثیر آنها از لحاظ ایجاد مزاحمت هایی برای ساکنین اطراف است. تجهیزات جوجه کشی پیشرفته به ندرت موجب انتقال انگل ها می شوند و جوجه هایی که به دنیا می آیند یا بدون انگل هستند و آلودگی بسیار کمی دارند. مدیریت مرغداری باید بر راهکارهای یکپارچه برای کنترل آفات تکیه داشته باشد. کارهای مورد استفاده برای به حداقل رساندن آلودگی به انگل های خارجی عبارتند از :

- (۱) پاکسازی دقیق سالن بین هر دوره های پرورش ماکیان.
- (۲) ورود همزمان و خروج همزمان طیور جلوگیری از پرورش جوجه ها و مرغان مسن در یک دوره.
- (۳) ساختن سالن های مسطح و تله گذاری در جهت دور ساختن پرندگان وحشی.
- (۴) نگهداری کود در شرایط خشک برای جلوگیری از تخم گذاری و پرورش مگس ها.
- (۵) برنامه دقیق برای کنترل جوندگان.

و

یکی از مناسب ترین مکان هایی که انگل های خارجی (به خصوص شش ها) در آنجا زندگی می کنند، پوست است زیرا پوست بعنوان پناهگاهی برای آنها به شمار می آید. می توانند با تغذیه از خون و لنف، احتیاجات غذایی خود را تأمین کنند. کنه های مرغان و مایت جوجه ها در شب به میزبان خود حمله می کنند در حالی که در طول روز در شکاف ها و لانه ها پنهان می شوند و این تغییرات در عادت و زیست شناسی آفات و معیارهای کنترل آنها مدنظر گرفته می شود. شناسایی دقیق انگل ها به کنترل و پیشگیری از آلودگی به انگل های خارجی کمک می کند.